



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitatio Ethica De Virtute Heroica Et Semivirtutibus

**Weiss, Johann
Schmoll, Wilhelm Bernhard**

Giessæ Hassorvm, 1664

VII. Incontinens peccat sciens. 7. Eth. Nic. 3.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35917

Non *in specie* circa eas tantum, quæ ex gustu & tactu percipiuntur; sed *circa omnes in genere*, quæ moderamine aliquo opus habent: neque uno, sed diverso modo, ita ut circa voluptates necessarias (quales sunt prioris generis) occupata sit *primario*, circa non necessarias *secundario*. Sthal. Eth. sect. 3. cap. 2. p. 219.

V. *Continentia circa voluptatem est abstinentia.*

Intelligenda est abstinentia non *omnimoda*; sed talis, quâ quis abstinet ab *illicitis & immoderatis* voluptatibus, quibus frui, prohibet honestas. Sthal. l. c. p. 221.

VI. *Venus est necessaria ad vitam conservandam.*

Licet venus non sit necessaria ad vitam *divinivivi* conservandam; est tamen necessaria ad vitam quoad *totam speciem* propagandam; nisi enim homines venere uterentur, species humana interiret. Sthal. l. c. p. 219.

VII. *Incontinens peccat sciens. 7. Eth. Nic. 3.*

Etiamsi (1) non *scientia* (vel potius *notitia*) *particulari*, applicando eandem ad præsentis actiones; attamen *universali*, cognoscendo, quid in genere honestum sit & laudabile, quidve turpe & vituperabile. (2.) Neque *scientia actuali*, transferendo eandem in ipso opere ad præsens objectum; attamen *habituali*, retinendo videlicet facultatem cognoscendi turpitudinem facti præsentis, quod modò perpetrat. (3.) Neque *scientiâ soluta*, liberè eadem utendo; sed *veluti ligatâ* ad tempus, eandem minimè, exercendo. (4) Neque *in ipso scil. facto*, quo affectu vehementiori prohibitus non attendit, malum esse, quod committit

mittit; sed *ante vel post factum* sapiusculè rectè judicat, & pœnitentiâ ductus, tale (sc. malum) esse cognoscit. Aid. comm. in lib. 7. Ethic. Nic. c. 1. p. 863. Joh. Magir. comm. in Arist. Ethic. libr. 7 c. 1. p. 645. seqq. & c. 3. p. 654. seqq. Heider. phil. mor. part. 2. pag. 823. seqq. Ifendoorn. Ethic. Per. lib. 2. cap. 18. quæst. 2. p. 371. Plur. Rev. Dn D. Wendeler Præceptor colendissimus phil. pract. sect. 2. cap. 12. quæst. 5. p. 476. seqq. & Excell. I. C. Dürr. Amicus noster pl. æstimandus disp. Eth. 11. th. 23. p. 189.

VIII. *Incontinens voluptatis turpior habetur incontinente ira.* 7. Eth. Nic. 6.

Quandoquidem ille rationem non admittit; hic verò eandem quodammodo audit &c. Conf. Magir. l. c. cap. 6. pag. 672. seqq. Wendelin. Phil. mor. lib. 1. cap. 15. qu. 4. §. 7. p. 549. seq. Samuel. Heiland. comm. in lib. 7. Ethic. cap. 6. quæst. 1. pag. 178. & C. L. Trentsch. Amicus noster honorandus in fasc. theor. mor. th. 13.

IX. *Intemperans longè pejor est incontinente.*

Incontinens enim non tam *corruptum*, sed aliquando *sanius* habet *judicium*, quàm intemperans: si non *in factis*, attamen vel *ante factum*, quo invitatus trahitur, & victus à cupiditatibus peccat; vel *post factum*, quo ejus pœnitet, & ad usum scientiæ actualis revertitur. Gol. ep. doctr. mor. in lib. 7. Eth. Nic. cap. 8. pag. 275.

X. *Incontinens non est simpliciter improbus.* 7. Eth. Nic. 8.

Sermo nobis est (1) non de *intemperante*, qui habitualiter malus est; sed de *incontinente*, qui dispositivè talis: quiq; (2) non *improbus*, sed *semi improbus* dicitur: peccans (3) nō plenâ voluntate; sed *animi perturbatione invitatus* quasi ad peccandum abripitur.

XI. In-